

Додатки до договору: поняття та зразки

Щоб постійно залишатися в темі та бути дійсно незамінним працівником, із кожним роком усе більше діячів закупівельної сфери переймають із юридичної площини певні визначення, значення, тлумачення тощо. У цій статті ви з правової точки зору дізнаєтеся про тонкощі розуміння такого поняття, як «додаток до договору про закупівлю».

Додатки до договору — це

Поняття «додаток до договору про закупівлю» в Особливостях здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від [12.10.2022 № 1178](#) (далі — Особливості), зустрічається тричі.

Абз. 2 п. 10 Особливостей передбачено, що за результатами здійснення закупівлі шляхом застосування відкритих торгів або шляхом використання електронного каталогу для закупівлі товару відповідно до цього пункту в електронній системі закупівель замовником оприлюднюється **договір про закупівлю та додатки до нього** відповідно до вимог Закону з урахуванням цих особливостей.

Також п. 13 Особливостей, зокрема, передбачено, що в разі укладення договору про закупівлю відповідно до цього пункту замовник разом зі звітом про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель, **оприлюднює в електронній системі закупівель договір про закупівлю та додатки до нього**, а також обґрунтування підстави для здійснення замовником закупівлі відповідно до цього пункту. Обґрунтування у вигляді розпорядчого рішення замовника або іншого документа готується уповноваженою особою або іншою службовою (посадовою) особою замовника та погоджується (затверджується) керівником замовника або іншою особою, визначеною керівником замовника. У разі укладення договору про закупівлю відповідно до пп. пп. 15, 17, 18 п. 13 замовник може не публікувати договір про закупівлю та / або додатки до нього.

П. 75 Особливостей визначено, що за результатами закупівлі енергосервісу без застосування відкритих торгів замовник енергосервісу оприлюднює в електронній системі закупівель звіт про **договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель, енергосервісний договір та всі додатки до нього** не пізніше ніж через 10 робочих днів з дня укладення такого договору.

В усіх випадках поняття «додаток» безпосередньо пов'язане з поняттям договору про закупівлю. Що ж таке додаток? Оскільки нормативного визначення поняття «додаток до договору про закупівлю» не існує, звернемося до словника української мови.

Витяг зі «Словника української мови» в 11 томах

ДОДАТОК

рідко. Дія за знач. додавати, додати 1-3;

те, що додається, служить доповненням до чого-небудь. || Книга, брошура і т. ін., що додається до передплатного видання і разом з ним надсилається передплатникам. || Невеликі нотатки, дописки, доповнення до статті, твору, книги, протоколу і т. ін. — усе те, що не ввійшло в основний текст.

Словник української мови: в 11 томах. — Том 2, 1971. — Стор. 343.

Як бачимо, поняття «додаток» характеризується його статусом: додаток «додається», «служить доповненням». З цього можемо зробити висновок, що **додаток до договору про закупівлю не може існувати окремо і співвідноситься з договором про закупівлю як частина й ціле.**

При цьому відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) **договір про закупівлю — господарський договір**, що укладається між замовником і учасником за результатами проведення процедури закупівлі / спрощеної закупівлі та передбачає платне надання послуг, виконання робіт або придбання товару.

Господарські договори укладаються за правилами, встановленими Цивільним кодексом України з урахуванням особливостей, передбачених **Господарським кодексом України** (далі — ГКУ), іншими нормативно-правовими актами щодо окремих видів договорів (ч. 7 ст. 179 ГКУ).

За ст. 180 ГКУ зміст господарського договору становлять умови договору, визначені угодою його сторін, спрямованою на встановлення, зміну або припинення господарських зобов'язань, як погоджені сторонами, так і ті, що приймаються ними як обов'язкові умови договору відповідно до законодавства.

Відповідно до ч. 1 ст. 181 ГКУ господарський договір укладається в порядку, встановленому **Цивільним кодексом України**, з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом.

У будь-якому випадку, оскільки додаток до договору про закупівлю не є самостійним документом, а служить доповненням до договору про закупівлю, то, відповідно, повинен укладатися в тій самій формі, що й сам договір про закупівлю.

Зразки додатків до договору та зміст додатків до договору

З огляду на визначення, яке нам дає словник української мови, зміст додатка складають положення, які не ввійшли в основний текст (у нашому випадку — текст договору про закупівлю). За наявною практикою в додатках викладаються положення, які деталізують

умови договору про закупівлю.

Зазвичай додаток — це документ, який містить доповнення, уточнення, додаткові роз'яснення, перелік конкретних товарів, послуг, робіт, додаткові показники якості, технічні характеристики, особливі умови транспортування, вимоги до упаковки, інструктивні застереження щодо експлуатації товару тощо.

Додатки до договору розробляє замовник, враховуючи предмет закупівлі, умови поставки тощо. Зразки додатків до договору про закупівлю можуть мати такий вигляд (див. Рис. 1 та Рис. 2).

Додаток 1
до Договору про закупівлю № ____
від «__» _____ 20__ року

Специфікація

** додатки готуються на етапі укладення Договору*

Рис. 1

Додаток 2
до Договору про закупівлю №
від « » 20 року

** додатки готуються на етапі укладення Договору*

Рис. 2

Додаток до договору про закупівлю не може містити положення, які змінюють умови договору про закупівлю. У разі необхідності внесення змін та доповнень до договору про закупівлю, які впливатимуть на зміст зобов'язань сторін, сторони мають укласти додаткову угоду відповідно до встановлених умов договору про закупівлю, зважаючи на вимоги п. 19 Особливостей. У такому випадку додаткова угода змінює умови основного договору про закупівлю і при регулюванні відносин сторони керуються текстом основного договору про закупівлю з урахуванням усіх змін та доповнень, внесених додатковими угодами.

Повертаючись до питання оприлюднення, можемо констатувати, що при оприлюдненні договору про закупівлю мають оприлюднюватися також всі додатки до нього. У протилежному випадку при неоприлюдненні чи частковому оприлюдненні додатків до договору про закупівлю аудитори можуть вбачати ознаки адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 164¹⁴ [КУпАП](#) (неоприлюднення, порушення порядку оприлюднення інформації), та, відповідно, можуть накласти штраф на уповноважених, службових (посадових) осіб замовника в розмірі 1 700 грн; 3 400 грн за ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за це правопорушення.

Пропонуємо скористатися зразками:

[Додаток 3 до тендерної документації \(проект договору\);](#)

[Додаток № 3 до тендерної документації, який містить проект договору;](#)

[Додаток З до тендерної документації \(проект договору про постачання газу\);](#)

[Додаток З до тендерної документації \(проект договору локалізація\);](#)

[Договір про закупівлю товару з урахуванням особливостей;](#)

[Договір про закупівлю послуг з урахуванням Особливостей;](#)

[Договір на закупівлю послуг \(прямий договір\).](#)

Висновки

Додатки є невід'ємною частиною договору / договору про закупівлю;

додатки укладаються в тій самій формі, що й основний договір / договір про закупівлю;

функція додатка — доповнювати, деталізувати, уточнювати, тлумачити основний договір / договір про закупівлю;

договір про закупівлю має оприлюднюватися разом з усіма додатками до нього.